

POMPEIUS GENER

El retràs amb que apareix el present número, ens permet dedicar el modest homenatge d'aquestes ratlles, a la memòria d'aquell gran polígraf, d'aquell originalíssim escriptor, conegut de tothom i per tothom venerat i admirat, que acaba de morir a la ciutat de Barcelona. Precisament per ésser coneguda en tot el món literari la rellevant personalitat d'En Pompeius Gener, ens creiem rellevats de reproduir les dades biogràfiques que ha divulgat profusament la premsa diària, i no hem tampoc d'estampar notes crítiques, espigolades ací i allà, de les obres del Mestre. Afortunadament la producció general d'En Pompeius Gener ha sigut ja ponderada pels literats més eminents d'Espanya i de l'estranger i no precisen les lloances pòstumes per a que'l nom de l'il·lustre català que acabem de perdre figuri entre els dels més notables pensadors que han produït les terres hispàniques.

No ben capacitats, nosaltres, per a admirar a l'home de ciència, al filòsof profund, veneràvem en ell al literat fàcil, a l'humorista intencionat i a l'home simpàtic, de conversa captivadora, de mirada llampeguejant en la que hi destellava la seva fantasia exaltada, el seu entusiasme infantil, el record d'un gavadal d'aventures, viscudes unes, somniades altres, però que a l'ésser explicades pel protagonista evocaven una realitat indiscutible.

Fa poc més de tres anys que'l vàrem veure per darrera vegada. Fou en el *Lion d'or*, l'arcaic cafè de la Rambla del Centre de Barcelona; aquell cafè que amb el seu aspecte de Museu improvisat servia d'explèndit fons a la gallarda figura d'En Peius.

Potser per aquesta circumstància, potser perquè tenia consciència de que la seva silueta de mosqueter harmonitzava amb aquelles parets de rànica patina i amb aquells objectes de pomposa ornamentalitat, el *Lion* éra la seva residència habitual. Més que un parroquià, era un element de decoració. Es renovaven els cambrers; es variava la concurrència de l'establiment, però En Peius restava fidel en el seu lloc.

En saludar-lo, l'home tingué una gran

alegria. Ens explicà la seva darrera excursió a França; ens feu contalla de les seves impressions sobre la guerra; de la vida en les trinxeres, dels episodis que li havien ocorregut en el viatge... Parlàrem de teatre, d'art i finalment del nostre CENTRE DE LECTURA pel qual sentia una gran amor, que's traduí en la promesa d'enviar-nos la seva darrera obra «La dona Mediterrània» que s'acabava de publicar, i fer-nos una visita a la primera oportunitat que se li presentés.

Com ens havia de visitar, pobre Peius, si tot just les cames el sostenien i de les energies d'altre temps no en quedava més que aquella mirada brilladora com un focfollet! No va venir a Reus, però ens va enviar l'obra promesa amb una dedicatòria tan expresiva que no podem resistir la temptació de copiar-la ja que ella constitueix un dels autògrafs més valuosos i notables que's guarden a la Biblioteca del CENTRE DE LECTURA. Diu així: «A l'amic Pere Cavallé, president del CENTRE DE LECTURA de Reus, dedica el primer exemplar que va sortir de l'impremta, son ver amic i company d'idees.—Pompeius Gener. Barcelona, Març 1917.»

Però com si amb aquesta ofrena i amb la finesa de dedicar-nos l'exemplar n.º 1 de la seva obra no hagués expressat prou eloqüentment la seva amor per la nostra institució, afegí al peu de la primera plana: «P. S.—Be puc fer el present d'aquest exemplar numerat 1 (els dos volums) a aquest CENTRE i son digne president, jo, qual família descendeix, des de fa molts segles, de Cambrils i de Salou (Oleaster i Salassa) colonies Focies, primer, i Romanes, després. A més, essent noi anava a Reus amb la veneració del qui va a un país lliberal des del seu origen. Després, més tard, en aquest CENTRE vaig guanyar-hi un primer premi.—P. G.»

El volum contenint aquesta dedicatòria, porta el n.º 4047 en el catàleg de la Biblioteca del CENTRE.

Siguin aquestes ratlles manifestació del condol que sent aquesta REVISTA per la pèrdua del gran polígraf.—P. C.